

Na razstavi sodelujejo:

Igor Banfi

Jože Bartolj

Evgen Bavčar

Katja Bednařik Sudec

Maša Bersan Mašuk

Lucijan Bratuš

Lojze Čemažar

Edo Dolinar

Marjan Drev

Klementina Golija

Herman Gvardjančič

Marta Jakopič Kunaver

Andrej Jemec

Azad Karim

Silva Karim

Andrej Kosič

Janez Kovačič

Sara Križaj

David Ličen

Mira Ličen

Nikolaj Mašukov

Matej Metlikovič

Žiga Okorn

Valentin Oman

Janko Orač

Tomaž Izidor Perko

Gregor Pratneker

Jurij Selan

Darko Slavec

Jošt Snoj

Veljko Toman

Klavdij Tutta

Lona Verlich

Odsevi upanja

**Skupinska razstava
v jubilejnem letu
2025**

**Murska Sobota,
Pokrajinska in študijska knjižnica
20. 11. – 9. 12. 2025**

Svetoletna razstava ***Odsevi upanja*** združuje (večinoma) slikarska dela 33 slovenskih likovnih umetnikov, ki so ustvarili ali iz svojega dosedanjega opusa izbrali vsak eno delo na temo upanja. Papež Frančišek je namreč izbral upanje kot osrednje sporočilo jubilejnega leta, saj »v srcu vsakega človeka živi upanje kot želja in pričakovanje dobrega, kljub temu da ne ve, kaj se bo zgodilo jutri«, ter vse spodbudil k obhajanju jubilejnega leta z željo, da nam »pomaga ponovno najti potrebno zaupanje, tako v Cerkvi kot v družbi, v medosebnih odnosih, v mednarodnih odnosih, v krepitvi dostojanstva vsakega človeka in v spoštovanju stvarstva.« Razstava odseva zanimive poglede ustvarjalcev na izbrano tematiko, ki se odražajo tako v izbranem motivu upodobitve kot likovnem izrazu posameznega avtorja. Želimo, da bi sporočilo upanja, ki ni zazrto zgolj v pričakovanje nečesa v prihodnosti, temveč napolnjuje s smislom tudi pogled na sedanost, nago-varjalo širšo družbo ter povezovalo ljudi v prizadevanju za dobro in lepo.

Svetoletni razstavni projekt sta idejno in organizacijsko zasnovali novinarka Ksenja Hočevar in umetnostna zgodovinarica Bernarda Stenovec v sodelovanju z Galerijo Staneta Kregarja in Galerijo Družina. Razstavo spremlja katalog z reprodukcijami vseh razstavljenih del in s kratkimi predstavitvami avtorjev, vsak od njih je dodal še kratko misel o upanju, ki ga je nagovarjala oziroma se mu je porodila pri izbiri dela za razstavo. Uvodno besedilo o svetoletnem razstavnem projektu je pripravil akademik prof. dr. Milček Komelj, razstavi na pot pa so nekaj besed namenili tudi škofje vseh škofij v Sloveniji.

Skupinska razstava *Odsevi upanja* bo med marcem 2025 in januarjem 2026 na ogled v vseh slovenskih škofijah in v zamejstvu.

Medtem ko so upanje umetniki nekdanj običajno upodabljali kot v nebo zazrto ženo s sklenjenima rokama in sidrom, se mu danes največkrat prepuščajo mnogo bolj osebno. Bolj kot s pripovednim opisovanjem ga naku-zujejo z vse bolj neposrednim, čutno dojemljivim, a duhovno usmerjenim likovnim izražanjem, v katerem ob morebitnih simbolnih aluzijah najbolj dominira predvsem njihova izrazna moč, temelječa na inventivni kombi-naciji likovnih prvin. Kot je razvidno iz podob na razstavi, ki jo je pobu-dilo letošnje sveto leto s papeževim pismom *Upanje ne osramoti*, pa med njimi kot osrednje izrazilo upanja očitno najbolj dominira svetloba – luč. Vsaj v naši kulturni zavesti, presijani s svetlobo krščanstva, je lahko taka prvotna luč tudi likovni sinonim za Božjo Besedo, zato nosi v sebi tudi slo po odrešitvi iz niča oziroma teme. /... /

Vsi sodelujoči likovni ustvarjalci so med svetla jadra svojih slik pripeli pisan prapor upanja. V tem vedrem znamenju doživljajo svetlobe in temi-ne zemeljskega sveta ali pa svoje upe projicirajo v perspektivo zagrobnosti, iz katere jim s svojo svetlobo v duhovni pogled zasije neizrekljiva večnost. Zato je svet, izražen skozi njihovo ustvarjalno doživljanje, tudi če je zaradi zemeljske minljivosti in zgodovinske dramatičnosti lahko videti teman, v skrivnostni osnovi, ki jo predpostavlja upanje, tudi ves svet. /.../

Ob pogledu na optimistična sporočila, spregovorjena z močjo svetlobe, poteze, likov, barv in modelirane kiparske snovi, nam ta razstava vzbuja predvsem zaupanje v moč upanja. Če želimo v sebi ohraniti svetlobo živ-ljenjskega optimizma, nam je vedno in vseskozi najbolj potrebno ravno upanje, in tudi umetniško prizadevanje se lahko rojeva le iz upanja. Zato tli upanje na rešitev iz stisk vsaj na dnu pristnih umetnin celo tedaj, ko lahko v njihovi dramatičnosti gledamo tudi konfliktnost in obup, torej temo, ki pa vselej hrepeni in kliče po odrešilni svetlobi. Po svetlobi, v ka-kršno zaupajo in se ji v skupnem znamenju neuničljivega upanja ob vsej raznolikosti želijo približati ali jo oznanjajo tudi na tej razstavi zbrani likovni ustvarjalci.

(akademik prof. dr. Milček Komelj,
odlomki iz spremne besede v katalogu razstave)

Po oblačnem in deževnem dnevu se je na zahodnem nebu odprla ozka špranja in skozi jo je posijalo nekaj žarkov zahajajočega sonca. Žarki so se dotaknili oblakov, da so zažareli v živih barvah. Zlata svetloba je padla na drevesa in cvetlice v travi. Ves svet je postal lepši. Čeprav se je bližala noč, sem vedel, da sonce obstaja, da bo zjutraj spet posijalo. Lepota narave, le-pota besede, lepota barv na slikarskem platnu, lepota melodije zmeraj pre-budi in okrepi upanje. Zato se dan za dnem srečujem z lepoto: jo gledam, poslušam, sprejemam v srce. In grem naprej. Tudi če je pot strma. Trudim se, da bi lepoto tudi podarjal. Da bi vsi ljudje imeli upanje. Zato kažem na večno, popolno Lepoto, na Boga, ki je temelj upanja, ki je neuničljivo.

Lojze Kozar, duhovnik murskosoboške škofije